

המחלקה למתמטיקה ומדעי מחשב. אלגברה לינארית ב, מסלול
הנדסאי ערב מועד א התשס"ו. יום ה, ו שבט התשסז 25-1-2007
המרצה: ד"ר גיורא דולה, המתרגל: רענן שכטר.
משך המבחן: 2.5 שעות

בהצלחה

חלק א. בחלק זה יש לבחור 5 שאלות מתוך 6. משקל של כל שאלה: 12 נקודות

1. נתונה המטריצה $A = \begin{pmatrix} 4 & 2 & -2 \\ 0 & 5 & -2 \\ 12 & 6 & -6 \end{pmatrix}$. מצא עבורה את הפולינום האפייני, את

הערכים העצמיים של A, את הוקטורים העצמיים של A ואת המטריצה P כך ש P⁻¹AP היא מטריצה אלכסונית.

2. נביט ב $F = R, V = M_{2,2}(R)$ אוסף המטריצות 2x2 מעל R, וב-W המוגדר על ידי $W = \{A \in V \mid A^T = A\}$, אוסף המטריצות הסימטריות.

א. הוכח כי W הוא תת מרחב של V.

ב. הוכח כי $B = \left\{ b_1 = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, b_2 = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}, b_3 = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\}$ הוא בסיס של W.

ג. נתון כי $C = \left\{ c_1 = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}, c_2 = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 4 & 1 \end{pmatrix}, c_3 = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\}$ הוא בסיס של W . מצא את

מטריצת המעבר מהבסיס B של סעיף ב לבסיס C .

$$3. \text{ יהיו } U = \text{Sp} \left\{ \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}, V = \text{Sp} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

א. מצא את משוואת תת המרחב U .

ב. מצא את משוואת תת המרחב V .

ג. מצא בסיס לתת המרחב $U \cap V$

ג. מצא בסיס לתת המרחב $U + V$

4. נביט על $F = \mathbb{R}$ ועל $V = C[0, b]$ אסף הפונקציות המוגדרות והרציפות בקטע $[0, b]$.
נגדיר את הפונקציה: $\text{In}: V \rightarrow V$ על ידי $\text{In}(f) = g = \int_0^x f(x) dx$ (כאשר g היא האינטגרל הבלתי מסוים של f) וכך שמתקיים $g(0) = 0$.

א. הוכח כי In היא העתקה לינארית.

ב. נגדיר w בתור תת הקבוצה של כל הפולינומים. הוכח כי w הוא תת מרחב לינארי.

ג. הוכח כי In מעתיק את W ל- W .

ד. הוכח כי הקבוצה $B = \{1, x, x^2, x^3, \dots, x^n, \dots\}$ היא בסיס (אינסופי) של W .

ה. האם קיים תת מרחב סופי U של W כך ש- In מעתיקה אותו לעצמו?

ו. חשב את $\text{Ker}(\text{In})$.

ז. (בונוס) מצא את המטריצה של In בבסיס B שנזכר בסעיף ד. רמז: $\int dx = x$,

$$\int x dx = x^2/2$$

5. נניח כי $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ היא מטריצה 2×2 , ונגדיר העתקה לינארית

$$L: M_2(\mathbb{R}) \rightarrow M_2(\mathbb{R}) \text{ על ידי: } L(X) = AXA^{-1}$$

א. עבור X כלשהיא בטא את $L(X)$.

ב. כתוב את המטריצות X כך ש- $L(X) = 0$.

ג. כתוב את $\text{Im}(L)$.

ד. כתוב מהו $\dim(\text{Ker}(L))$.

ה. כתוב מהו $\dim(\text{Im}(L))$.

6. נתון כי

$${}_B T_A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \quad \text{וכי } \text{Sp}(A) = \text{Sp}(B) \square \mathbb{R}^3 \quad \text{כי } B = \{b_1, b_2\} \square \mathbb{R}^3 \quad \text{וכי } A = \left\{ \begin{pmatrix} 15 \\ 21 \\ 27 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 31 \\ 45 \\ 59 \end{pmatrix} \right\}$$

א. כתוב מערכת משוואות ש- b_1 ו- b_2 צריכים לקיים.

ב. מצא את - b_1 ואת - b_2 :

חלק ב: על כל אחת מהשאלות הבאות יש לענות רק "כן" או "לא".
משקל של כל אחת מהשאלות שווה ל-4 נקודות. יש לבחור 6 שאלות מתוך 8.

7. נתונה מטריצה רבועית A מסדר n ונתון כי דרגתה קטנה ממש n -מ. אז מרחב הפתרון של המשוואה $Av=0$ כולל וקטור השונה מ-0. נכון
לא נכון

8. נתונה מטריצה A מסדר $m \times n$ ונתון כי $m < n$. אז מרחב הפתרון של המשוואה $Av=0$ כולל וקטור השונה מ-0. נכון
לא נכון

9. נתונות מטריצות A, B רבועיות ולכסינות. אז $A+B$ לכסינה. נכון
לא נכון

10. נתונים שלשה בסיסים C, B, A של המרחב הוקטורי V , ונתון כי מטריצות המעבר $c_{[T]_A}^{-1} c_{[T]_B}$ הן בעלות איברים ממשיים אי שליליים. אז $c_{[T]_B}$ היא בעלת איברים ממשיים אי שליליים. נכון לא נכון

11. נתונים שלשה בסיסים C, B, A של המרחב הוקטורי V , ונתון כי מטריצות המעבר $c_{[T]_B}^{-1} c_{[T]_A}$ הן בעלות איברים ממשיים אי שליליים. אז $c_{[T]_A}$ היא בעלת איברים ממשיים אי שליליים. נכון לא נכון

12. נתונה $T: V \rightarrow V$ העתקה לינארית ממרחב לינארי לעצמו. נביט על $T^2 = T \circ T: V \rightarrow V$. ההרכבה של T על עצמו אז $\text{Ker}(T) \subseteq \text{Ker}(T^2)$. נכון לא נכון

13. נתונה $T: V \rightarrow V$ העתקה לינארית ממרחב לינארי לעצמו. נביט על $T^2 = T \circ T: V \rightarrow V$. ההרכבה של T על עצמו אז $\text{Im}(T) \subseteq \text{Im}(T^2)$. נכון לא נכון

14. הדרגה של מכפלת המטריצות AB שווה לסכום הדרגות של A ושל B . נכון לא נכון

חלק ג'. בחלק זה יש לכתוב תשובות מלאות על כל אחת מהשאלות הבאות. משקל כל הוכחה 8 נקודות.

15 הוכח את המשפט: נתון כי $\dim(V) = n$ וכי $S = \{s_1, \dots, s_n\}$ קבוצת וקטורים ב- V . הטענות הבאות שקולות: א. s בת"ל. ב. s פורשת. ג. s בסיס.

16. הוכח כי אם $L:V \rightarrow W$ העתקה ליניארית אז

$$\dim(V) = \dim(\text{Ker}(L)) + \dim(\text{Im}(L))$$

בהצלחה !

תשובות

1. נחשב את הפולינום האפייני של A

$$A - \lambda I = \begin{pmatrix} 4 - \lambda & 2 & -2 \\ 0 & 5 - \lambda & -2 \\ 12 & 6 & -6 - \lambda \end{pmatrix}, p = -\det(A - \lambda I).$$

נפעיל על הדטרמיננט פעולות שורה אשר שומרות על ערך הדטרמיננט.

$$-p = \det \begin{pmatrix} 4 - \lambda & 2 & -2 \\ 0 & 5 - \lambda & -2 \\ 12 & 6 & -6 - \lambda \end{pmatrix} \xrightarrow{C_2 + C_3 \rightarrow C_3} \det \begin{pmatrix} 4 - \lambda & 2 & 0 \\ 0 & 5 - \lambda & 3 - \lambda \\ 12 & 6 & -\lambda \end{pmatrix}$$

נפתח את הדטרמיננט לפי העמודה הימנית.

$$\begin{aligned} -p &= -\lambda(4 - \lambda)(5 - \lambda) + (3 - \lambda)[6(4 - \lambda) - 24] = -\lambda(4 - \lambda)(5 - \lambda) + (3 - \lambda)[24 - 6\lambda - 24] = \\ &= -\lambda(4 - \lambda)(5 - \lambda) + (3 - \lambda)[-6\lambda] = -\lambda[(4 - \lambda)(5 - \lambda) - 6(3 - \lambda)] = \\ &= -\lambda[(20 - 9\lambda + \lambda^2) - 18 + 6\lambda] = -\lambda[(20 - 9\lambda + \lambda^2) - 18 + 6\lambda] = \\ &= -\lambda[\lambda^2 - 3\lambda + 2] = -\lambda[(\lambda - 2)(\lambda - 1)] \rightarrow p = \lambda[(\lambda - 2)(\lambda - 1)] \end{aligned}$$

ולכן הע"ע הם 0, 1, 2 ו-0 נחשב וקטורים עצמיים הצמודים לע"ע השונים.

עבור 0 נקבל:

$$\begin{pmatrix} 4 & 2 & -2 \\ 0 & 5 & -2 \\ 12 & 6 & -6 \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{smallmatrix} s_1/2 \rightarrow s_1 \\ s_3 - 3s_1 \rightarrow s_3 \end{smallmatrix}]{\begin{smallmatrix} s_3 - 3s_1 \rightarrow s_3 \\ s_1/2 \rightarrow s_1 \end{smallmatrix}} \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 5 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{s_2 - 2s_1 \rightarrow s_2} \begin{pmatrix} -4 & 3 & 0 \\ 0 & 5 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ונקבל כי (3,4,10) הוא ו"ע.

עבור 1 נקבל:

$$\begin{pmatrix} 3 & 2 & -2 \\ 0 & 4 & -2 \\ 12 & 6 & -7 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - 4S_1 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 3 & 2 & -2 \\ 0 & 4 & -2 \\ 0 & -2 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3 & 2 & -2 \\ 0 & -2 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{2S_2 + S_1 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} 3 & -2 & 0 \\ 0 & -2 & 1 \end{pmatrix}$$

ונקבל כי (2,3,6) הוא ו"ע.

עבור 2 נקבל:

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & -2 \\ 0 & 3 & -2 \\ 12 & 6 & -8 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - 6S_1 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 2 & 2 & -2 \\ 0 & 3 & -2 \\ 0 & -6 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 2 & -2 \\ 0 & 3 & -2 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1 - S_2 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & -2 \end{pmatrix}$$

ונקבל כי (1,2,3) הוא ו"ע.

לכן נקבל את המטריצות P, Q:

$$\text{ולכן נקבל: } P = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 4 & 3 & 2 \\ 10 & 6 & 3 \end{pmatrix}, Q = P^{-1} = \begin{pmatrix} -3 & 0 & 1 \\ 8 & -1 & -2 \\ -6 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$

$$P^{-1}AP = \begin{pmatrix} -3 & 0 & 1 \\ 8 & -1 & -2 \\ -6 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 4 & 2 & -2 \\ 0 & 5 & -2 \\ 12 & 6 & -6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 4 & 3 & 2 \\ 10 & 6 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 & 0 & 1 \\ 8 & -1 & -2 \\ -6 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 2 & 2 \\ 0 & 3 & 4 \\ 0 & 6 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

2.

א. נוכיח את אקסיומות תת המרחב. מטריצת ה-0 סימטרית, ונותר לבדוק סגירות

לחבור ולכפל בסקלר, ואכן:

$$S+T = \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} d & e \\ e & f \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a+d & b+e \\ b+e & c+f \end{pmatrix}, xS = x \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} xa & xb \\ xb & xc \end{pmatrix}$$

ב.נעביר את B לצורה וקטורית:

$$B = \left\{ \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} = \left\{ \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

לעמודה ולבדק את הדרגה שלה. ונקבל:

$$B = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1 - 2S_2 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} -2 & -3 & 0 \\ 2 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1 + 2S_3 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 2 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

דרגת המטריצה היא 3 ולכן זהו אכן בסיס.

ג. דומה ל-ב.

$$C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 4 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

$$C = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - S_1 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - 2S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ -2 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

דרגת המטריצה היא 3 ולכן זהו אכן בסיס.

.ד

נמצא את הקואדיננטות:

$$\begin{aligned}
 (C \ B) &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 2 & 3 & 2 \\ 2 & 1 & 0 & 2 & 3 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1 - S_3 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} -2 & -2 & 0 & 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 0 & 2 & 3 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} S_1 + 2S_2 \rightarrow S_1 \\ S_3 - 4S_2 \rightarrow S_3 \end{matrix}} \\
 &\begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 & 5 & 8 & 4 \\ 2 & 1 & 0 & 2 & 3 & 1 \\ -5 & 0 & 1 & -7 & -11 & -4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} S_2 - S_1 \rightarrow S_2 \\ S_3 + 2.5S_1 \rightarrow S_3 \end{matrix}} \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 & 5 & 8 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & -3 & -5 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 5.5 & 9 & 6 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1/2 \rightarrow S_1} \\
 &\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 2.5 & 4 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & -3 & -5 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 5.5 & 9 & 6 \end{pmatrix}
 \end{aligned}$$

ונבדק:

$$\text{כדרוש, } \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & 4 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2.5 & 4 & 2 \\ -3 & -5 & -3 \\ 5.5 & 9 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

3. א. נדרג ונקבל:

$$\begin{pmatrix} 3 & 3 & x \\ 2 & 1 & y \\ 1 & 2 & z \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1 \leftrightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & z \\ 2 & 1 & y \\ 3 & 3 & x \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} S_2 - 2S_1 \rightarrow S_2 \\ S_3 - 3S_1 \rightarrow S_3 \end{matrix}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & z \\ 0 & -3 & y - 2z \\ 0 & -3 & x - 3z \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & z \\ 0 & -3 & y - 2z \\ 0 & 0 & x - y - z \end{pmatrix}$$

ולכן שני הוקטורים בת"ל ומשוואת התת מרחב היא $x - y - z = 0$.

ב. נדרג ונקבל:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & x \\ 2 & 1 & y \\ -1 & 1 & z \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{S_3+S_1 \rightarrow S_3 \\ S_2-2S_1 \rightarrow S_2}]{S_2-2S_1 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} 1 & 2 & x \\ 0 & -3 & y-2x \\ 0 & 3 & z+x \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3+S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & z \\ 0 & -3 & y-2x \\ 0 & 0 & y+z-x \end{pmatrix}$$

ולכן שני הוקטורים בת"ל ומשוואת התת מרחב היא $x-y-z=0$.

ג.ד. כיון שכך, $U=V$ ולכן $U \cap V = U + V = U = V$ ולמשל A הוא בסיס של שניהם.

4. א. כיון ש- $\int (af(x))dx = a \int f(x)dx$, $\int (f(x)+g(x))dx = \int f(x)dx + \int g(x)dx$, וכיון שאינטגרל של פונקציה רציפה היא גזירה ולכן רציפה, נובע כי \ln היא העתקה לינארית.

ב. כיון שסכום פולינומים הוא פולינום ומכפלת פולינום בסקלר היא פולינום, הוא תמ"ו.

ג. כיון שאינטגרל של פולינום היא פולינום לכן ההעתקה היא מ-w לעצמו.

ד. כל פולינום (סופי) הוא סכום (סופי) של אברי הקבוצה B ולכן היא פורשת. כל צרוף לינארי סופי של אברי B הוא פולינום, והעובדה שהצרוף זהה לפונקציה ה-0 מחייב כי כל המקדמים שווים 0. לכן זוהי קבוצה בת"ל ובסיס.

ה. לכל פולינום סופי, האינטגרל שלו הוא ממעלה יותר גבוהה. לכן, אם U תת מרחב העל ממד סופי, יש לו דרגה סופית, ואז האינטגרל שלו בעל דרגה יותר מדי גבוהה. לכן אין כזה U, למעט תת מרחב ה-0, כיון ש- $\ln(0)=0$.

ו. $\text{Ker}(\ln)$ הוא תת מרחב, ואיננו כל w. כיון שלכל פולינום האינטגרל שלו בעל התכונה ש- $g(0)=0$ הוא יחיד, אז \ln חז"ע, ולכן $\text{Ker}(\ln)=0$.

ז. ידוע כי $\int x^2 dx = x^3/3 + c, \int x dx = x^2/2 + c, \int 1 dx = x + c$ וכיון שבחרנו כי $g(0)=0$ אז $\ln(1)=x, \ln(x)=x^2/2, \ln(x^2)=x^3/3$ וכדומה, ונקבל את המטריצה הבאה שהיא חלק מהתשובה:

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{4} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{1}{5} & 0 \end{pmatrix}$$

5.

א. כיון ש-A היא מטריצה אלמנטרית קל לחשב את ההפוכה שלה ונקבל:

$$\begin{aligned} A^{-1} &= \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, L(X) = AXA^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} a+c & b+d \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a+c & b+d-a-c \\ c & d-c \end{pmatrix}. \end{aligned}$$

$$\begin{pmatrix} a+c & b+d-a-c \\ c & d-c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow c=0, \rightarrow d-c=0 \rightarrow d=0 \quad \text{ב. } L(X)=0 \text{ גורר כי} \\ \rightarrow a+c=0, \rightarrow a=0 \rightarrow d=0.$$

לכן, $\text{Ker}(L)=0$ ולכן $\dim(\text{Ker}(L))=0$ ולכן לפי משפט הממד, $\dim(\text{Im}(L))=4$ ולכן $\text{Im}(L)$ הוא כל $M_{2,2}(\mathbb{R})$.

6. נסמן $b_1 = \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}, b_2 = \begin{pmatrix} d \\ e \\ f \end{pmatrix}$ אז מתקיים כי

$$\begin{pmatrix} 15 \\ 21 \\ 27 \end{pmatrix} = 1 \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} + 2 \begin{pmatrix} d \\ e \\ f \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 31 \\ 45 \\ 59 \end{pmatrix} = 3 \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} + 4 \begin{pmatrix} d \\ e \\ f \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 15 & 31 \\ 21 & 45 \\ 27 & 59 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & d \\ b & e \\ c & f \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\begin{pmatrix} a & d \\ b & e \\ c & f \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 15 & 31 \\ 21 & 45 \\ 27 & 59 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 & 1.5 \\ 1 & -0.5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 7 \\ 3 & 9 \\ 5 & 11 \end{pmatrix}$$

7. כן, כיון שדרגתה היא $\dim(\text{Im}(L))$ עבור L המוגדרת על ידי A בבסיס הסטנדרטי.

אז $\dim(\text{Im}(L)) < n$ ולכן $\dim(\text{Ker}(L)) \geq 1$ כדרוש.

8. כן, כיון שדרגתה היא $\dim(\text{Im}(L))$ עבור L המוגדרת על ידי A בבסיסים

הסטנדרטיים, ונתון $\text{rank}(A) = m < n$. אז $\dim(\text{Im}(L)) < n$ ולכן $\dim(\text{Ker}(L)) \geq 1$ כדרוש.

9. לא נכון ולהלן דוגמא נגדית: נגדיר את A להיות $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ ואת B להיות $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

אז $A+B$ שווה ל $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$. נבדק כי B, A לכסינות על ידי זה שנראה כי יש להן ערכים

עצמיים שונים. ואכן $p_A = p_B = \lambda(\lambda-1)$ ואילו ולכן יש לה שני ערכים עצמיים

זהים. ואכן $p_{A+B} = (\lambda-1)(\lambda-1)$ אבל הפתרון של הע"ע 1 הוא רק הוקטור $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$.

10. לא, למשל ${}_B[T]_A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$ ו- ${}_C[T]_A = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$ אבל

$$\cdot {}_C[T]_B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 & -3 \\ -3 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$$

11. כן כי ${}_C[T]_A = {}_C[T]_B {}_B[T]_A$ ומכפלת מטריצות עם איברים חיוביים גם היא כזו.

12. כן כי אם $T(v)=0$ אז נובע כי $T(T(v))=T(0)=0$.

13. לא למשל $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ שתוגדר על ידי $T((x,y,z))=(0,x,y)$ אז $(0,1,2)$ מוכל

$$\cdot \text{Im}(T) - \text{Im}(T^2)$$

14. לא כי אם A מטריצת ה-0 דרגתה 0 ונקהל סתירה כי גם AB מטריצת 0. הסתירה

תתקיים אם דרגת B חיובית.

תשובות לשאלות:

1. נחשב את U ואת v ואז נוכל לבצע בהם חתוך וסכום.

$$\begin{pmatrix} 1 & 4 & a \\ 2 & 5 & b \\ 3 & 6 & c \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{S_3-3S_1 \rightarrow S_3}]{S_2-2S_1 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} 1 & 4 & a \\ 0 & -3 & b-2a \\ 0 & -6 & c-3a \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3-2S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 4 & a \\ 0 & -3 & b-2a \\ 0 & 0 & c-3a-2b+4a \end{pmatrix}$$

ולכן המשואה המאפיינת את U היא $a+c-2b=0$. נבצע את אותו תהליך עבור v .

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & a \\ 0 & 1 & b \\ -1 & 1 & c \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1+S_3 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & -2 & a \\ 0 & 1 & b \\ 0 & -1 & a+c \end{pmatrix} \xrightarrow{S_2+S_3 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & -2 & a \\ 0 & 1 & b \\ 0 & 0 & a+b+c \end{pmatrix}$$

ולכן המשואה המאפיינת את v היא $c+b+a=0$. ולכן בחתוך, $a+c=2b$, $a+c=-b$, כלומר בחתוך $2b=-b$ ולכן $3b=0$ או $b=0$. המשואה הנוספת הופכת להיות $a+c=0$ ולכן נקבל בסיס של החתוך $(1,0,-1)$. האחד הוא כל \mathbb{R}^3 ולכן למשל הבסיס הסטנדרטי הוא בסיס לסכום.

2. נפעל פעולות שורה אלמנטריות על A ונקבל:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & k & 4 \\ 2 & 1 & 4 & k \\ 1 & 2-k & 1 & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{S_3-S_1 \rightarrow S_3 \\ S_2-2S_1 \rightarrow S_2}]{S_2-2S_1 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} 1 & 2 & k & 4 \\ 0 & -3 & 4-2k & k-8 \\ 0 & -k & 1-k & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{kS_2-3S_3 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & k & 4 \\ 0 & -3 & 4-2k & k-8 \\ 0 & 0 & 2k^2-7k+3 & -k^2+8k-15 \end{pmatrix}$$

ולכן נקבל משואה $(2k-1)(k-3)z = -(k-3)(k-5)$.

כדי שלמרחב הפתרונות $(\text{Ker}(L_A))$ יהיה ממד מקסימלי, על השורה השלישית למתאפס, ולכן צריך להתקיים $k=3$

3. נחשב את הפולינום האפייני

$$\det \begin{pmatrix} -x & 1 & 0 \\ -4 & 1-x & 2 \\ -4 & -7 & 8-x \end{pmatrix} = -x((1-x)(8-x)+14) - (4(x-8)+8) = -x(x^2-9x+22) - (4x-24) =$$

$$= -x^3 + 9x^2 - 26x + 24 = -(x-2)(x-3)(x-4).$$

נחשב את הוקטורים העצמיים:

עבור $\lambda=2$ נקבל את המטריצה

$$\begin{pmatrix} -2 & 1 & -0 \\ -4 & -1 & 2 \\ -4 & -7 & 6 \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{S_3-2S_1 \rightarrow S_3 \\ S_2-2S_1 \rightarrow S_2}]{S_2-2S_1 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} -2 & 1 & -0 \\ 0 & -3 & 2 \\ 0 & -9 & 6 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3-2S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & 2 \\ 0 & -3 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_2+3S_1 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 0 \\ -6 & 0 & 2 \\ 0 & -3 & 2 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{S_2/3 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \\ 0 & -3 & 2 \end{pmatrix}$$

ולכן וקטור עצמי הצמוד לעצ $\lambda=2$ הוא $(1,2,3)$.

עבור $\lambda=3$ נקבל את המטריצה

$$\begin{pmatrix} -3 & 1 & 0 \\ -4 & -2 & 2 \\ -4 & -7 & 5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_1 - S_2 \rightarrow S_1 \\ S_3 - S_2 \rightarrow S_3}} \begin{pmatrix} 1 & 3 & -2 \\ -4 & -2 & 2 \\ 0 & -5 & 3 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_2 + 4S_1 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} 1 & 3 & -2 \\ 0 & 10 & -5 \\ 0 & -5 & 3 \end{pmatrix} \xrightarrow{2S_3 + S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 3 & -2 \\ 0 & 10 & -5 \\ 0 & -5 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{S_2 / (-5) \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} 1 & 3 & -2 \\ 0 & 1 & -3/5 \\ 0 & -5 & 3 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1 - 3S_2 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1/5 \\ 0 & 1 & -3/5 \\ 0 & -5 & 3 \end{pmatrix}$$

ולכן וקטור עצמי הצמוד לעצ $\lambda=2$ הוא $(0.2, 0.6, 1)$. או טוב יותר $(1, 3, 5)$.

עבור $\lambda=4$ נקבל את המטריצה

$$\begin{pmatrix} -4 & 1 & 0 \\ -4 & -3 & 2 \\ -4 & -7 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_2 - S_1 \rightarrow S_2 \\ S_3 - S_1 \rightarrow S_3}} \begin{pmatrix} -4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & 2 \\ 0 & -8 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - 2S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} -4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & 2 \\ 0 & -4 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_2 / 2 \rightarrow S_2} \begin{pmatrix} -4 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 1 \\ 0 & -4 & 2 \end{pmatrix}$$

ולכן וקטור עצמי הצמוד לעצ $\lambda=2$ הוא $(0.25, 1, 0.5)$. או טוב יותר $(1, 4, 2)$.

.4

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = b_1 - b_2.$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = b_1 - b_3.$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = b_1.$$

ולכן:

$${}^B T_A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

שאלה 5

ולכן $L(X) = AX - XA$:

$$L\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a+c & b+d \\ a+c & b+d \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} a+b & a+b \\ c+d & c+d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c-b & d-a \\ a-d & b-c \end{pmatrix}$$

ולכן:

$$L\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c-b & d-a \\ a-d & b-c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow b=c, d=a.$$

ולכן $\text{Ker}(L)$ היא אוסף המטריצות מהצורה $\begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix}$. וממד תת המרחב הוא 2.

נשים לב כי $\text{Im}(L)$ הן כל המטריצות מהצורה $\begin{pmatrix} x & y \\ -y & -x \end{pmatrix}$. וזהו תת מרחב בעל ממד 2.

תשובה 6. לפי הנתון $A = \left\{ \begin{pmatrix} 13 \\ 17 \\ 21 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 18 \\ 24 \\ 30 \end{pmatrix} \right\}$ וכי $B = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ x \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ y \end{pmatrix} \right\}$ וכי ${}^B T_A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$

ולכן נקבל את המשואות:

$$\begin{cases} x+3y=21 \\ 2x+4y=30 \end{cases} \text{ ולכן נקבל מערכת משוואות: } \begin{pmatrix} 13 \\ 17 \\ 21 \end{pmatrix} = 1 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ x \end{pmatrix} + 3 \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ y \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 18 \\ 24 \\ 30 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ x \end{pmatrix} + 4 \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ y \end{pmatrix}.$$

ופתרון $x=3, y=6$.

תשובה 7

נפתח את מערכת המשוואות:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 5 \\ 2 & 7 & 1 & 3 \\ 3 & 9 & 3 & 5 \end{pmatrix} \text{ למטריצה ונעשה פעולות שורה:}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 5 \\ 2 & 7 & 1 & 4 \\ 3 & 9 & 3 & 5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_2-2S_1 \rightarrow S_2 \\ S_3-3S_1 \rightarrow S_3}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 5 \\ 0 & 3 & -5 & -6 \\ 0 & 3 & -6 & -10 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3-S_2 \rightarrow S_3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 5 \\ 0 & 3 & -5 & -6 \\ 0 & 0 & -1 & -3 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_1+3S_3 \rightarrow S_1 \\ S_2-5S_3 \rightarrow S_2}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & -4 \\ 0 & 3 & 0 & 9 \\ 0 & 0 & -1 & -3 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_2/3 \rightarrow S_2 \\ S_3/(-1) \rightarrow S_3}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & -4 \\ 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 3 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_1-2S_2 \rightarrow S_1} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & -10 \\ 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

ולכן אבר של $\text{Ker}(A)$ הוא מהצורה

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10w \\ -3w \\ -3w \\ w \end{pmatrix} = w \begin{pmatrix} 10 \\ -3 \\ -3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

תשובה 8.

אם $A T_B$ מכילה רציונליים, אז הפוכתה $B T_A$ גם היא מעל Q .

תשובה 9

התשובה היא לא. דוגמא נגדית: $U=W=R, V=R^2, f(x)=(x,x), g(x,y)=y$, אז $gf(x)=x$ היא חח"ע, g אינה חח"ע, וההעתקות הן לימאריות.

תשובה 10

. התשובה היא כן. נביט במטריצה: נכתב את הוקטורים $\vec{f}_1, \vec{f}_2, \vec{f}_3$ בעמודות ונקבל

מטריצה F . הנתון הוא כי מכפלת המטריצות $F \begin{pmatrix} 1 & 4 & 7 \\ 2 & 5 & 8 \\ 3 & 6 & 8 \end{pmatrix}$ היא הפיכה. כיון שגם

הפיכה, אז גם F הפיכה כמכפלת הפיכות. $\begin{pmatrix} 1 & 4 & 7 \\ 2 & 5 & 8 \\ 3 & 6 & 8 \end{pmatrix}$

ולכן שתי העמודות הראשונות פורשות את הקבוצה הפורשת המרכבת משלשת הוקטורים.

11. התשובה לא. $f=x^3:R \rightarrow R$ היא דוגמא נגדית.

12. התשובה היא לא. כי אז 1 של Z_3 צריך לכפול את 1 של Q . התוצאה אמורה להיות מספר רציונלי a כך $3a=0$ ולכן נובע כי $a=0$ שתירמ לאקסיומות כפל בסקלר.

13. התשובה היא כן: אם $f(1)=g(1)=0$ אז $(f+g)(1)=f(1)+g(1)=0+0=0$.

14. לא, למשל הוקטורים $(1,0), (0,1), (1,1)$ הם תלויים לינארית, אבל אף שנים מהם אינם פרופורציוניים.

15. לא, למשל למטריצה $\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$ ישנו הפולינום האפיני $(x-1)(x+1)^2$, אבל יש

לה רק שני וקטורים עצמיים: $(1,0,0)$ אשר צמוד ל $\lambda=1$, ו- $(0,1,0)$ אשר צמוד ל $\lambda=-1$

16. כן, למשל למטריצה $\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}$ יש שני וקטורים עצמיים, $(1,0)$ אשר צמוד ל $\lambda=2$ ו-

$(0,1)$ אשר צמוד ל $\lambda=3$.